

Szerkesztőség
Via S. Andrea Troyer ház.
Amministrazione
Tipografia P. BATTARA

FIUME

Hirdetési és nyiltterek:
Fölvétetek árszabály szerint a kiadó hivatalban, Battara P. könyvnyomdája

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodájában Budapest, Váci-utca, Oppeliek B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

1891 december 6

Megjelenik minden vasárnap.

6 dicembre 1891

A magyar tengeri hajózás.

(Első közlemény)

Magyarország közgazdasági tényezői között nem utolsó haladást konstataálhatunk a magyar tengerészet tekintetében is, mely a kereskedelmi m. kir. miniszter 1892 évi költségvetésében egyszerűen „Tengeri hajózás” cím alatt szerepel, eltérően az eddigi „Tengeri hajózás és révügy” elnevezéstől.

A költségvetés beosztása egyébiránt mellékes valami, a fődolog az, hogy a jövő évre fölvett rendes kiadásokból örömmel konstataálhatjuk a fokozatos fejlődést, melyből teljes joggal következtetünk a tengerészet révén várható pozitív közgazdasági előnyökre.

A tengeri hajózás címe alatt a kereskedelmi miniszter jövő évi költségvetésében a rendes kiadások fedezésére 236.750 frt. vagy is 18.216 frttal több van fölvéve, mint az 1891 évben.

Az 1892 évi előirányzat a múlt évi költségvetéssel szemben 3.226 frttal kedvezőtlenebb, mely eredmény a kiadás némely szükségessé vált emeléséből származik.

A kereskedelmi kormányának ugyanis, mint azt a költségvetésnek indokolása mondja, a leg-szigorúbb takarékoság mellett is, számolnia kellett a fiumei kikötő hajózási forgalmának nagy mérvű fejlődésével, mely úgy a tengerészeti szolgálat, mint a forgalom rendes lebonyolítására szolgáló egyes intézmények tekintetében nagyobb kiadásokat igényelt.

A tengeri hajózás rendes költségvetésében fölvett különböző című kiadások között első sorban a „Tengerészeti igazgatás” költségei vannak fölvéve, és pedig 91.958 frttal, vagy is 2476 frttal több, mint a megelőző évben. E költség-többletet a hajózási forgalom emelkedésével a révszolgálatnál szükségesnek mutatkozott kiterjesztés indokolja.

A révkalauzok állományát hat harmadosztályú révkalauzi állással kellett szaporítani, s mely a költségvetés indokolása szerint 2160 frtnyi költség-többletet okoz.

A révkalauzoknak 32 főből álló létszáma 1885 év óta nem szaporított, s ha e csekély számú személyzet a révszolgálatot mindamellett kifogástalanul teljesítette, az csak a révkalauzok kiváló ügybuzgalmának tulajdonítható.

A Rudolf moló és az újabb rakodó partok elkészülése után, e helyeken révkalauzi őrállomási és egyéb szklgálatokra van szükség, s ez okból legalább hat révkalauzra van szükség.

A dologi kiadások rovata alatt a költségvetésben 124.870 frt van

előirányozva, vagyis 15.550 frttal több, mint a megelőző évben.

E költség-többlet folytán nem áll elő változás a „dologi kiadások” 1. tételénél, mely a tengerészeti hatóság központi épülete építési, költségeinek az 1884. XI. t. cz. alapján fizetendő tőketörlesztése és kamataja 8250 frt, továbbá a 2. tételnél, melynél „Házbérel.” cím alatt 1720 frt van előirányozva.

A hivatali költségek (3 tétel) cím alatt az eddiginél 300 frttal több vétetel föl: e költség többlet, 1887 óta nem emeltetett, s abban leli indokolt magyarázatát, hogy a fiumei valamint a révkalauzok számára, az évekkel ezelőtt kiszabott 10.700 frtnyi hivatalos átalányösszegeből a kiadások többé fedezhetőek nem voltak.

Változatlanul maradtak, az „utiköltségek és napi díjak” a „tengeri egészségügyi kiadások”, a „hajózási szükségletek”, „a tengerészeti közlemények és nyomtatványok hajósok számára”, „rakpartokra és molókra” a múlt évben előirányzott összegek.

A 10 tétel alatt a fiumei tárházakra előirányzott 1891. évi 22.250 frtnyi összeg, 1950 frtnyi többletköltséggel, vagyis 24.200 frttal lett előirányozva. Ez összeg a IV. és VI számú fiumei kikötői tárházak építési költségeinek és 3 éjjeleli ór illetményének fedezésére fordítatik.

A fiumei kikötő tárházak a IV és V. számú tárház kivételével eddig biztosítva nem voltak; miután azonban a fiumei tárházakban különösen a kiviteli idény alatt a leggyakrabban éjjel is dolgoznak, s a tűzveszély esetén az egymáshoz közel fekvő tárházakban nagy kár eshetnek, azokat biztosítani kellett; a biztosítási díj 1874 frt, mely a tárházak 1.124.483 frt. értékét tekintve, nagy összegnek épen nem mondható.

A révvilágítás költségei az 1892 évre 18.500 frttal lettek előirányozva, vagy is a múlt évi 8200 frtnyi előirányzattal szemben, 10300 frttal több, mint az 1891 évben.

A fiumei kikötő villamos világításának berendezése oly forgalmi szükségletet képez, melynek berendezését a kikötőnek folyton emelkedő kereskedelmi fontosságára való tekintettel, elhalasztani egyáltalában nem lehetett.

A kikötő forgalmát, különösen az élenkebb kiviteli időszakokban, érezhetően hátraltatta a körülmény, hogy a rakodó partok és molókgyér gázvilágítással voltak ellátva, de különösen, hogy a raktárak belső világítási berendezéssel egyáltalán nem bírtak, és hogy a rakodó partok mentén kikötött hajókat, csak igen hiányosan és a feleket terhelő nagy költséggel lehetett megvilágítani.

Hangulatok a Saharában.

Itta: Gozsdu Elek.

I.

A sárga Sahara távoli körvonalai már szürkék voltak. Nyugat felé a pálma és a sycomore oázis dúsnövényzete a lenyugvó nap sugarai alatt mintha tűzben égett volna.

Mély, nesztelen csend volt a pálmák között.

Iblys, a fellah leány, nyugodt mozdulatlanágban ült egy sycomore bokor mellett és várt. Révedező tekintettel bámult ki a sárga Saharába. Fekete fátyla elfödte olajszínű arcát, s csak épen villogó szemei ragyogtak. Amint az est hamvas szárnyaival nesztelenül a Sahara fölé szállott, s amint a sycomore bokrai között csattogni kezdett a fülemüle — nesztelenül mint a árnyék Iblys előtt termett El-Kahar.

Iblys, karcu, macska természetével, a párduczok hajlékonyságával odasimult a beduinhoz és annak fehér burnusza alá csuszattatta vékony karjait s aztán hevesen magához ölelte.

El-Kahar két tenyerébe fogta Iblysnak kis csontos fejét és égő két szemét hosszan megeskölta.

— Nem! Ne a szemem! — mondta Iblys és hirtelen letépte arcáról a seelyem fátylt, és El-Kahar most látta először Iblysnak olajszínű, gyermekded, leányos arcát.

— Mit rejtegessem? A tied vagyok! A fátylom levettem! — És ha megölnék?

El-kahar remegve, elragadtatva nézte Iblysnak szüizes arcát, s midőn félig nyitott, nedves piros ajkát meglátta — kabultan csókolta meg a száját először életében.

— Szeretsz? — kérdezte alig hallhatóan Iblys.

El-Kahar nem felelt — csak csókolta. — Szeretsz? — kérdezte El-Kahar halkán.

Iblys nem felelt — csak csókolta. A hold feljött és bevilágította a pálmákat. Iblys és El-Kahar.

— Mikor jössz vissza? — kérdezte halkán Iblys.

— Nem tudom! — Mondta El-Kahar.

Egy éles fütty hallatszott a Sahara felől.

Iblys ijedten vonta le karjait El-Kahar derekáról.

— A fátylom! — mondta ijedten. Nem szabad tudnia még Ayéschának sem, hogy a tied vagyok — pedig ő vigyázott reánk — ő adta a jelt! Allah kísérjen utadon!

Iblys és El-Kahar mint az árnyak — nesztelen léptekkel ejtűntek a sycomore bokrai között.

Hónapok, évek multak és Iblys napnap után a beduin sátor előtt csak ült és ült és kötötte a szép szines szőnyegét, amelylyel majd a vékony lábú szürke kanczáját le fogja takarni. Énekelte a fülemüléről szóló szomorú éneket és várt, várt nagyon sokáig.

Es El-Kahar mégis eljött, pedig nem ígérte — és Iblys mégis várta, pedig nem ígérte.

II.

A sárga Sahara távoli körvonalai már szürkék voltak. Nyugat felé a pálma és sycomore-oázis dúsnövényzete, a lenyugvó nap sugarai alatt, mintha tűzben égett volna.

Mély, nesztelen csend volt a pálmák között.

Iblys a fellah-leány, nyugodt mozdulatlanágban ült egy sycomore bokor

mellett és várt. Révedező tekintettel bámult ki a sárga Saharába. Fekete fátyla elfödte olajszínű arcát, s csak épen villogó szemei ragyogtak.

Amint az est hamvas szárnyaival nesztelenül a Sahara fölé szállott s amint a sycomore bokrai között csattogni kezdett a fülemüle — nesztelenül mint az árnyék Iblys előtt termett El-Kahar.

Iblys, karcu macska természetével, a párduczok hajlékonyságával odasimult a beduinhoz és annak fehér burnusza alá csuszattatta vékony karjait és aztán hevesen magához ölelte.

El-Kahar a két tenyerébe fogta Iblysnak kis csontos fejét és égő két szemét hosszan megeskölta, aztán halkán sóhajtvá inkább, mint beszélve mondta: — A szádat Iblys!

— Nem! Nem! Az apám megölné, ha megtudná! Te megesalsz El-Kahar, Érzem, te megesalsz!

El-Kahar nem felelt, de egész testében remegve csókolta a szép Iblys két fekete szemét.

— A szádat Iblys! A szádat;

— Nem! Te megesalsz El-Kahar! Eljössz értem? — mondta halkán Iblys

— Eljössz értem!

— Eljövök Iblys — A szádat Iblys

ytársaság

ztályú gőz-európai és rás vagy ályoznak:

1891 november 10-20 10-20 10-20 10-20 10-20 20-30

20-30 20-30 25,11-5-12

1-10 5-15 5-15 10-20 10-20

15-25 15-25 20-30 20-30 20-30 20-30

vesztésgár rt, vagy á elölősséget

Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

Az államsegélyben részesülő hajójáratok forgalmi eredménye.

Az Adriatársulat.

A m. kir. tengerészeti hatóság statisztikai osztályának kimutatásai szerint az Adria magy. kir. tengerhajózási részvénytársaság f. évi október havi havi és áru forgalma a következő volt:

Erkezett Fiuméba 9 gőzös, és pedig: 2 Liverpoolból, 2 Glasgowlból, 1 Bordeauxból, 1 Londonból, 1 Hullból, 1 Cardiffból és 1 Brazíliából.

Elindult Fiuméből: 2 Liverpoolba, 2 Londonba, 1 Hullba, 2 Leithbe, 1 Grimsbybe, 1 Glasgowlba, 3 Rouenba, 1 Bordeauxba és 1 Brazíliába, összesen 14 gőzös.

Az említett gőzösök által a következő ármenységek hoztattak Fiuméba: 296 q. Triesztből, 102.70 q. Nápolyból, 1110 q. Bordeauxból, 181.60 q. Londonból, 1103.10 q. Liverpoolból, 380 q. Bahiából, 1220.40 q. Rio de Janeiróból, 1500 q. Santosból, összesen 11,117.40

Kivitt-tett ellenben: 440 q. Spalatóba, 710 q. Bariba, 2170 q. Messinába, 500 q. Palermóból, 750 q. Catanából, 994.80 q. Maltába, 4893.10 q. q. Marseillebe, 2889.50 q. Barcelonába, 10125 q. Bordeauxba, 42489.80 q. Rouenba, 16,511 q. Rotterdamba, 25965.40 q. Londonba, 9250.50 q. Liverpoolba, 10632.40 q. Glasgowlba 26525.40 q. Leithbe, 2483.30 q. Hullba, 17422.40 q. Grimsbyba, 2422 q. Pernambucoba, 2286.50 q. Bahiába, 409.80 q. Rio de Janeiróba, 55.80 q. Santosba, 338.50 q. más délamerikai kikötőkbe, összesen 179265.30 q.

A kivitt áruk közt 49516.60 q. liszt volt, melyből 45457 q. nyugateurpai, 5059.60 q. pedig délamerikai kikötőkbe irányult.

A fume-metkovich és fumei-durazói járatok.

A fume-metkovich és fumei-durazói gőzhajójáratok áruforgalma f. évi október hóban a következő volt:

Kivitel Fiuméből:

Table with 2 columns: Destination and Quantity. Includes Zara (694.76 q), Sebenico (433.58 q), Traù (161.56 q), Spalato (3911.68 q), Milná (63.70 q), Metkovich (1405.45 q), Trapano (295.72 q), Cittavecchia (493.86 q), Ragusa (1821.42 q), Castelnuovo (453.18 q), Cattaro (178.90 q), Dulcigno (76 q), összesen 9914.57 q.

Meghalok egy csókodért! Add ide a szádat!

Nem illik El-Kahár. Majd ha a tied leszek! mondta Iblýs halkán.

A szádat!

Légy eszedben El Kahár! Olyan vagy, akár egy oroszlan!

Könnýű neked, Iblýs!

Majd ha tied leszek El-Kahár! — szólt Iblýs és vékony karjaival újra magához ölelte El-Kahárt. — Szeretlek! Eljössz értem!

Könnýű neked Iblýs!

Egy éles fütty hallatszott a Sahara felől.

Iblýs ijedten vonta le karjait El-Kahár derekáról.

A fátyolom rendben! Mikor jössz értem El-Kahár!

Eljövök.

Iblýs és El-Kahár mint az árnyak — nesztelen léptekkel eltűntek a sycamore bokrai között.

Hónapok, évek multak el és Iblýs a beduin sátor előtt ült, de nem kötötte a vékony lába kancza derekára való himes szőnyeget; nem énekelte a fülemélről szóló szomorú éneket, csak belebámult a sárga Sahara végtelenségébe — nem volt hite és nem várt senkit.

Behozatal Fiuméba:

Table with 2 columns: Origin and Quantity. Includes Zara (105.85 q), Sebenico (492.64 q), Traù (408.06 q), Spalato (4598.86 q), Milná (4.00 q), Metkovich (58.27 q), Trapano (764.39 q), Cittavecchia (1535.34 q), Ragusa (63.19 q).

Az összeforgalom tehát 1,8035.18 q-t tett ki, és a mult évi október havi forgalomhoz hasonlítva, a kivitelnél 3185.33 q-nyi csökkenés, a behozatalnál pedig 5067.91 q-nyi emelkedés mutatkozik, úgy hogy az összemerkedés 1932.58 q-t tesz ki. A behozatal nagy emelkedése főleg a tetemes borbekhozatalnak köszönhető.

Fontosabb kiviteli cikkek voltak: 1472.08 q. liszt, 960.70 q. rizs, 494.71 q. árpa, 522.18 q. kócolaj, 1445.37 q. tengeri 270 q. cukor 757.61 q. buza, 129.09 q. vasárú, 525 q. rizskorpa, 1914.50 q. üres hordó, 100.71 q. zab, stb. stb.

A behozatali cikkek közül említendő: 7812.88 q. bor, 69.58 q. bór, 26.59 q. likör, stb.

Személy szállított Fiuméből 99, Fiuméba 195, összesen 204, vagyis 220-csal több mint mult évi október hóban.

A fume-zengg-zárai járatok.

A fume-zengg-zárai vonalon a f. évi október szeptember havi összeforgalom 860.3 métermázasát a fume-zengg-págoi vonal összeforgalma pedig 3611.8 méter mázasát tett ki.

Összehasonlítva ez adatokat a mult évi szeptember havi forgalom adataival a fume-zengg-págoi vonalon 2921.4 q-nyi, a fume-zengg-zárai vonalon pedig 709 q-nyi csökkenés mutatkozik.

Fontosabb kiviteli áruk voltak a fume-zengg-págoi vonalon: 351.6 q. liszt, 125.0 q. tengeri liszt, 104.3 q. tengeri 108.5 q. cukor, 149.6 q. vasárú, 78.8 q. kócolaj 60.8 q. kézműru, 32 q. fabutor stb.

A fume-zengg-zárai vonalon pedig: 275.3 q. liszt, 41 q. rizs, 50.7 q. árpa, 38 q. sör, stb.

Személy szállított:

Table with 2 columns: Route and Quantity. Includes Fiume és Zengg közt 1866, Fiume és Zára 531, Fiume és Pago 530, összesen 2727.

személy, vagyis 998 csal több mint mult évi szeptember hóban.

Az osztrák tengerészetünkről.

Az osztrák delegáció pénzügyi bizottságának f. évi november hó 28-án tartott ülésében báró Sterneck részletezőbb exposéban ismertette tengerészetünket, s kifejtette, hogy a haditengerészet első feladata a partvédelemre van irányítva.

Mután eltértek azon alaplvtól, hogy a partok a front előtt védelmezendők, nehéz útegek által támogatott torpedó-flottillák útján tervezték a partvédelmet és ezt, azóta, ily értelemben keresztül is vitték. Hogy ezt lehetővé tegyék, új védelemmel kellett behozni, melynek alapvonalai meg vannak azon exposéban, a mely az 1885. évi előirányzat előterjesztését kísérte. Ez a rendszer több torpedó-flottilla létesítésén alapult, a minőket már eddig is építettek és ezután és építeni fognak. A torpedó-flottillák maguk, ez új védelmi és támadó fegyverek, nevezetesen a torpedók értékesítésében állanak. Hogy megérthessük a partvédelem feladatait háboru esetén, viszapillantást kell vetnünk a régi idők hajórajaira. Elmondja azután szólv, milyen rendkívül önálló működést fejtettek ki a régi vitorlás flottillák s példaképpen Nelson tenger-raj nagyobb hadjára hivatkozik az Atlanti-Oceánon; továbbá a napoleoni háboruk idején a francia hajóraj üldözésére a Középtengeren, mely üldözés köztudomás szerint Abukirral végződött. Ezen alkalmakkor az angol hajóraj képes volt arra, hogy

számos hónapon át, szárazföld érintése nélkül szolgáljon a tengeren a háboru céljainak. A hajóknak önmagukban volt meg az erejük: ezek a legnagyobb mértékben önállóak voltak és nem függtek a szárazföldi segélyforrásoktól. Mai nap, midőn a gőzérő nagy mennyiségben szállítja az anyagszereket, támpontok is szükségesek a hajóraj számára, melyekben az élelmi szerek és egyéb szükségletek biztosan elhelyezhetők és kiegészíthetők. Ennek szükségessége nagy gyengesége a moderna hajórajoknak. Ez a legelőnyösebb pont, melyre partjaink felé közeledő ellenséges hajórajnak utagával kellene hozni szükségleteit s az ezeket szállító train könnyen sebezhető pontot képez. Védelmi hajórajunk szervezése alkalmával akcióképességének és mozgékonyságának lehető legnagyobb fokát kell elérnünk, hogy a parancsnok minden időben az összes lehető kombinációkát kihasználhassa az ellenség megtámadására. Azért szükséges az is, hogy az ellenség mozgásait minden időben ismeretese legyenek és e célra számos eclaireur és a felvilágosító szolgálat más közegei kellenek a tengerparton. A pénzügyi viszonyok azonban nem engedték meg, hogy a torpedó-flottilla kiépítésével egyidejűleg esatahajórajt is építsünk és a kor magaslatán fenntartsuk. Jelenleg csak három esatahajóraj van, melyek teljes értékűeknek fogadhatók el.

Szükséges azonban, hogy már a legközelebbi időben megkezdjük más páncélos hajók építését, melyek hajóhadunkra nézve a legnagyobb fontossággal bírnak, minthogy egy hajó építése három esztendőig vesz igénybe s így tovább már nem lehet várni. Folytatunk kell egyszersmind a torpedó-flottilla kiépítését is.

Fiume az osztrák parlamentben.

Ésismétlődik, s még nem egyszer ismétlődni fog a Lajtántúl az a hang, melyből világosan megérthetjük, hogy Fiume jelenlegi fejlődése, nem csak egy szálka az osztrákok szemében.

Burgstaller trieszti képviselő, miután Trieszt helyzetét oly siralmasnak festette, hogy a lakosságnak maholnap alig lesz betevő falatja, erősen sürgette a kormányt arra, hogy Trieszt és Délncmetország közt egyenes vasuti összeköttetés létesüljön. Ezáltal Trieszt a megindult versenyben könnyen legyűrheti a többi között Fiumét is, mely különben a magyar kormány kiváló gondozásának tárgyát képezi.

Nem tagadjuk, hogy az osztrák képviselő szavai egyrésztől hízolgók reánk nézve, de az ily nyilatkozatok után nem tudjuk, hogy kinek van igazsága?

A triesztielkek-e, kik irigylék Fiume fejlődését, vagy annak a bizonyos fumei töredékeknek, melyek örökös jelszava az a nagy nyomor, mely a kikötőváros lakosságát ma holnap tán egy kis orosz inszeggel fenyegeti.

A magyar tengeri hajózás 1892 évi költségvetésének részletezése.

Table with 2 columns: Category and Amount. Includes 1. Tengerészeti igazgatás, Személyi járandóságok, 1892. évre, 1891. évre megállapított, 1892. évre megállapított költségvetés, költségvetés. Items include Miniseri tanácsos, Előadó, Titkár, Fogalmazó, Építészeti felügyelő, Mérnök, Segédmérnök, Műszaki tiszt, Főpépsz, Számtanácsos, Számtiszt, 1.930 1.930.

Table with 2 columns: Category and Amount. Includes Irodavezető, Irodatiszt, Hivatalszolga, 1.490 1.490, 2.820 2.820, 1.540 1.540.

Table with 2 columns: Category and Amount. Includes Révkapitány, Révkapitány, Révilletékszedő, Révbiztos, 3.600 3.300, 3.850 3.850, 1.300 1.300, 6.650 6.650.

Table with 2 columns: Category and Amount. Includes Révhadnagy, Orvos, Kirendeltségi vezető, Kirendeltségi vezető, Kalauzfőnök, 1.050 1.050, 500 500, 2.710 2.740, 1.880 1.880.

Table with 2 columns: Category and Amount. Includes Révőr, Fénytoronyőr, Révkalauz, Révkalauz, Révkalauz, 6.390 6.390, 1.320 1.320, 15.780 13620, 410 410.

Table with 2 columns: Category and Amount. Includes A martinschuzai vesztégtüntetést, A vesztégtüntetést beligazgatásával megbízott szakközeg személyes pótléka, Révőr, 300 300, 700 700, 350 359.

Table with 2 columns: Category and Amount. Includes A hatóság uszműveinek, Hajóskapitány, Hadnagy, Gépész, Fűtő, Kormánys, Tengerész, Az összes szolgazsemélyzet ruhailletménye, Jutalmak és segélyek, 410 410, 1.400 1.400, 950 950, 3.060 3.060, 2.320 2.320, 1.160 1.160, 2.160 2.160, 5.570 5.210, 2.880 2.880, 93.650 91.130.

Table with 2 columns: Category and Amount. Includes A hatóság uszműveinek, (Deli-gőzös, vontató-gőzös, mentő-gőzös, gőzkotró, gőzdaru) személyzete, Hajóskapitány, Hadnagy, Gépész, Fűtő, Kormánys, Tengerész, Az összes szolgazsemélyzet ruhailletménye, Jutalmak és segélyek, 410 410, 1.400 1.400, 950 950, 3.060 3.060, 2.320 2.320, 1.160 1.160, 2.160 2.160, 5.570 5.210, 2.880 2.880, 93.650 91.130.

Helji és különféle hírek.

Kinevezések. A m. kir. tengerészeti hatóság hosszujáratu kereskedelemi hajókapitányokká nevezte ki:

Hoór Lajos cs. és kir. sorhajó zászlóst Budapestről; és Vlássich Frigyes kereskedelmi hajóhadnagyot Drágából a m. kir. pénzügyi miniszter adótitkárát nevezte ki.

Gróf Zichy Ágost kormányzónk tegnap délelőtt érkezett meg a d. állvasut gyorsvonatával Fiuméba.

József főherceg. A legnépszerűbb főherceg mint örömmel értesülünk tényszerű családjával együtt még a karácsonni ünnepek előtt Fiuméba érkezik, hogy a telet a szép »Villa Giuseppe« örökzöld ligetében töltsé.

Stefánia trónörökösne Abbaziában. Stefánia trónörökösne, a Henrik főher-

czeg elhaludvari gy... A trónörökös alatt meg... zában lak... mében lát... nyilatkoz...

Személy... Tokolyan... városunk...

Dr. Ma... védi kar... napokban... Fiumében... nek alapj... vénysszék... vizsgáló b... bíró elnök... bíró, és K... nár voltak...

Fiume... olvasást a... főgimnazi... nagy érde... zónsög fes... gig. Emelt... az a vonz... melyel Fe... demelte k... nagyérdel... legközelebb... jük.

Biztosít... napokban... értesülünk... saságnál 5... totítva.

Jötekor... meik apát... monok a s... ünnepekre... élelmiszere...

„Le Fi... tüntetés... mesterünk... szellemi a... Kajetánt... ban nagy... halljuk hog... tüntetésre...

A fővár... molon, a f... vagyis az... készült. A... tervei szeri... dették épít... zonyára r... felelmi ren... és belső c... mes beos... kívánni val... nyugvó 5... ség, száraz... helyiség, n... gélyével hu... elységbe,

Ugyancs... lős és tága... nek czélsz... zonyára n... megkönyny... séget az... szolgáló te... sai foglalja... a fővámtár... tárgondnol... ügyességge... beosztva. -... gekben nel... — Az új... de valóban... is sikerült... tán dicséri...

Az Adria magy... vénytársas... zódás érte... tudjuk, me... közelebb... Wigham R... castlei vilá... egyik, me... fog rendese... a jövő év...

czeg elhalálása folytán bekövetkezett udvari gyász miatt Bécsbe utazott vissza. A trónörökösnek abbaziaai tartózkodása alatt meglátogatta *Lithova* Leona Abbaziaiban lakó jeles festőnőt, s a műtermében látott képekről nagy elismeréssel nyilatkozott.

Személyi hírek. Popovics István: a budapesti Tokolyanum kitűnő igazgatója néhány napig városunkban időzött.

Dr. Mayländer Mihály a fiumei ügyvédi kar egyik jeles tagja, a közelmúlt napokban fényes eredményrel vette le Fiumében a magyar nyelvű vizsgát, melynek alapján a fiumei olasz nyelvű törvénytudományi főiskolán tiszteletvégre lett. A vizsgáló bizottság tagjai Zarevich törv. bíró elnöke alatt, Pancera István al-bíró, és Kőrösi Sándor főgimnáziumi tanár voltak.

Fiume önkormányzatáról tartott fölvizsgálást a múlt vasárnap Fest Aladár főgimnáziumi tanár, történettudós. A nagy érdeklődéssel a válogatott közönség feszült érdeklődéssel hallgatta végig. Emelte a fölvizsgálás érdekességét, az a vonzó és népszerű előadási módor, melyel Fest tanár ezúttal is melán érdemelte ki a közönség elismerését. - A nagyérdemű fölvizsgálásnak közlését lapunk legközelebbi számunk egyikében megkezdjük.

Biztosított főherceg. A közelmúlt napokban elhunyt Jenő főherceg, mint értesülünk, a Gresham biztosító társaságnál 500.000 frank erejéig volt biztosítva.

Jótekonyság. Dr. *Bedini* Kajetán fiumei apát-plébános, és *Cassio* József kanonok a szegényház javára a karácsonyi ünnepekre nagyobb mennyiségű bort és élelmiszereket ajándékoztak.

„Le Fiumeval”. A zágrábi tanulók tüntetése, mely alatt, hazafias polgármesterünket *Cotta* Jánost, és lelkesült szellemű apát plébánosunkat Dr. *Bedini* Kajetánt erős szavakkal illették, Fiumében nagy fölháborodást keltett. Úgy halljuk hogy a fiumei polgárság ellentüntetésre készül.

A fővármihatali új épület a Rudolf molon, a f. évi november hó 30-kán vagyis az előirt határidőre teljesen elkészült. A csinos épületet *Orosz* mérnök tervei szerint a f. évi ápril hó 1-én kezdetű építési. Az új épület, mely bizonyára minden tekintetben meg fog felelni rendeltetésének, nemcsak külső és belső csin, de a czélszerű és kényelmes beosztás tekintetében sem hagy kívánni valót. A tíz hatalmas pilléren nyugvó 50 méter hosszú pinchezhelyiség, száraz, világos és széles rakodó helyiség, melyből az áruk vonogép segítségével huzhatók föl a földszinti raktárelhelyiségre.

Ugyancsak a földszinten vannak a szelős és tágas hivatalos helyiségek, melyeknek czélszerű beosztása a vámkezelést bizonyára nem csekély mértékben fogja megkönnyíteni. — Az első emeleti helyiségeket az árumintatár befogadására szolgáló terem, és a hivatalnokok lakásai foglalják el. — Az új épületben lesz a fővámtárnok, az első ellenőr, és a rak-tárgondnok lakása. — A lakások ritka ügyességgel és czélszerűséggel vannak beosztva. — A második emeleti helyiségekben néhány hivatalos lakás van. — Az új épület nemcsak szoliditásától, de valóban czélszerű beosztásánál fogva is sikerült alkotásnak mondható, s méltán dicséri annak kitűnő tervezőjét.

Az Adriatársulat új gőzösei. Az Adria magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság a kormánytól kötött szerződés értelmében, hajóinak számát mint tudjuk, meg fogja szaporítani. — A legközelebb beszerzendő két új hajó, a *Wigham* Richardson és *Comp* ezeg newcastlei világhírű hajógyárban épül. Az egyik, mely a fiume-maltai vonalon fog rendszeres közlekedni 1400 tonnás, a jövő évi február hóban érkezik meg

a fiumei kikötőbe; a másik, szintén 1400 tonnás új gőzös a jövő évi július hóban lesz készen, s az Adriatársulat fiume-feketetengeri vonalán fog rendszeres járatokat teljesíteni. — Megemlítjük egyúttal, hogy az új Adria hajókon kívül épülő többi gőzhajók, 2000—3500 tonnátartalommal fognak birni.

A fiumei dalos kör első hangversenye. A fiumei dalos kör, mely csak nem rég alakult meg, mint örömmel értesülünk, a jövő évi január hó első felében hangversenyt készült rendezni.

A mai fölvizsgálás. A fiumei tanári kör által rendezett fölvizsgáló estély mai (vasárnapi) programja: „*Mattia Corvino*”, kiről *Berghoffer* József h. tanfelügyelő, s főgimnáziumi igazgató olasz nyelven fog felolvasni. A legközelebbi vasárnap *Kőrösi* Sándor tart fölvizsgálást.

Ipariskolát Fiuménak. A fiumei kereskedelmi és iparkamara legutóbbi ülésén, *Simonich* Antal nagy iparos, s a fiumei munkásélet élnöke felhívta a kamara figyelmét egy Fiumében létesítendő ipariskola ügyére. Az intézet a zágrábi ipariskolának megfelelő szervezettel lenne létesítendő. — *Simonich* egyúttal fölkérte a kamarát, hogy a fontos ügyben a szükséges lépéseket a kereskedelmi m. kir. miniszternél, mielőbb megtegye.

A fővármihatal áthelyezése. A m. kir. fővármihatal, mely eddig a Scarpa-téren álló kincstári épület földszintjén volt elhelyezve, ma költözik saját új palotájába, mely a Rudolf molon épült, a hol az eddigieknél sokkal kényelmesebb s az igényeknek teljesen megfelelő helyiségek állanak rendelkezésre.

A fiumei állomás kibővítése. A fiumei vasúti állomás megnagyobbítása nem valami könnyű feladat, a mennyiben a megnagyobbításra szolgáló minden terület fölföltés által kell a tengertől elhódítani. — Az állomási terület megnagyobbítását a jövő évben is folytatják, s e czélra 100.000 forint van előirányozva. Megemlítjük egyúttal, hogy a károlyváros-fiumei vonalon levő cemernd moraviczai állomás kibővítésére, a jövő évre 65.000 ft van fölvéve.

A tengeri kigyó. A Fiumében állomásozó *Jellaesics* ezred áthelyezési ügye még folyton napi rendben van. A magyar delegáció e hó 3-kán tartott ülésében *Boothy* szóltat föl, hogy az ezred Fiuméből elhelyeztessék. Az ügy hosszabb vitát keltett, mely gróf Szapáry miniszterelnök beszédével végződött, s eredménye lön, hogy *Boothy* indítványát nagy szótöbbséggel elvetették.

A hírhajhászok. Az előtűk tökéletesen mindegy, igaz - e vagy nem, mert a fő dolog az, hogy szenzációt keltsen a hír. A fővárosi lapok közül a legutóbbi időben különösen a „Magyar Hírlap” közli Fiuméből olyan tudósításokat, melyek elég jók arra, hogy a viszonyokat nem ismerő publikumot szörnyülködésbe ejtsék, de elég tulzottak és badarokyarra nézve, hogy a dolgok lényegét közelebből ismerő közönséget hol boszankodásra hol kacagásra indítsák. Legutóbb is „*Sok a vagon*” czim alatt olvastunk egy tendenciózus közleményt, mely tele van abszurdumokkal. Ugyan ki hiszi el azt, hogy miatt az országban itt ott vagonhiány érezhető, „a m. kir. állami vasutak kocsiainak 10 százaléka Fiumében volt?” — Az sem igaz hogy az áruk hetek óta hevernek a vagonokban, s hogy a fiumei kereskedők zugolódnak, s hogy ezek „nem győz-kepanaszokkal osztomolni a forgalmi fönyökséget stb. Annyi bizonyos, hogy nem ártana, ha a „Magyar Hírlap, valamivel nagyobb óvatossággal fogadná a Fiuméből érkező híreket, melyek mint említettük a szenzációt hajhászok czélokak talán igen, de a valóságnak semmi esetre sem felelnek meg.

Pro Patria! Nem is olyan ritka dolog, hogy a helybeli m. kir. állami fő-

gimnáziumi magyar és olasz ajkú diákjai, és a horvát tanulók egy-egy kis parázsverekedést rendeznek, ott a hol erre a legjobb alkalom nyílik. Rendszerint a kisebb nebulók virtuskodnak egymás között, s mérik össze ökleiket; a közelmúlt napokban is a Scarpa téren folyt le egy kisebb ütközet; szerencsére nem került döntő összecsapásra a dolog, miután horvát nagy diákokból álló erős tartaléksapat közbelepett, a „mieink” jónak látták kerekét oldani, s a csatározást más alkalomra halasztani.

Utazás Olaszországba. Schwimmer Pál, a m. kir. állami vasutak budapesti városi menetjegy irodájának főnöke, *Paler-moba*, az ott megnyílt kiállítás megtekintése czéljából kirándulást tervez. Az utazás Budapestről kiindulva *Zágráb, Fiume, Ancona, Róma, Nápolyon, át Palermoba* és vissza *Nápoly, Firenz* és *Venezia* át Budapestre van tervezve. — E városokban mindenütt egy két napig tartózkodnak az utazók. A nápolyi időzést alatt a kirándulók megtekinthetik *Capri* szigetét, *Sorrentót, Pompeit*. Fiuméből Anconába, és Nápolyból Palermoba, külön kényelmes, gőzhajók fognak rendelkezésre állani.

Kivándorlók partvidékünkéről. E hó 3-kán nem kevesebb mint száz kivándorló indult el a fiumei állomásról Genovába, hol behajózzák magukat Dél-Amerikába. — A kivándorlók a szomszédos Novi és Cirquenze községbe valók. Megható volt látni a bucsuzást, melyel a szegény emberek, rokonságtól barátaitól talán örök időkre elváltak.

Ingyen utazás. A szomszédos osztrák területen, a volosai csendőrség Castuában egy *Szerényi* Ede nevű 20 éves kas-sai illetőségű fiatal csavargót tartóztatott le, s átadta őt a fiumei rendőrségnek, mely őt hazájába kísérte.

Tengerészeti hírek.

Új magyar gőzös. A szabad kikötő megszűnése folytán a tengerpartunk mentén az eddigieknél sokkal szélesebb körű pénzügyi szolgálata van szükség. A csempészetek megakadályozása czéljából a pénzügyi igazgatóság hatáskörébe tartozó személyzet úgy a szárazföldi, mint a tengerészeti szolgálatban jelentékenyen megszaporított, s a tengeri szolgálat megkönnyítésére több kisebb nagyobb járművek lettek beszerelve. A tengerparti czirkálásra a kormány egy 15 tonnás gőzhajót vásárolt, mely e hó 2-kán érkezett meg építési helyéről Lussinpiccoléből Fiuméba. A hajó gyorsaságát még az nap kipróbálták; a próbjáraton jelen voltak: *Szobovics* Lajos p. ú. tanácsos, *Spanner* E. pénzügyi biztos, a tengerészeti hatóság részéről *Ejma* Lajos építészeti felügyelő, *Nyűő* Gábor révkapitány, s mint meghívott szakértő *Gellatich* János tengerész kapitány. Az első próba jól sikerült, a mennyiben a kis gőzös egy kilométert 6 percz alatt tett meg; a pénzügyi igazgatóság a hajót csak alapos megvizsgálás, és újabb próbák után, fogja átvenni.

A magyar-horvát gőzhajózási társaság köréből. A magyar-horvát gőzhajózási társaság „*Orozia*” nevű gőzöse a f. é. november hó 30-kán indult el készítési helyéről Kielből, s valószínűleg a jövő hét végén érkezik meg Fiuméba.

Egy bark hajó összeütközése. Az „*Unione*” nevű vitorlás bark e hó 3-án fölszedte a horgonyokat, s kiindulni készült a kikötőből, miközben egy kisebb vitorlással összeütközött. Szerencsére nagyobb baj nem történt, s az „*Unione*” nyugodtan folytathatta útját Marseille felé.

Az Egyesült-Államok hadihajói. — Észak-Amerikának csekély a katonasága; a hadihajóknak azonban szükségét érzik hogy imponálni tudjon s megvédje, partjait. A kongresszus 1892—93-ra ten-

geészeti építkezésekre és hadi hajókra 38 millió dollárt szavazott meg. Ebből három nagy páncélos, hajóra egyenkint 4 milliót, két vértés czirkáló hajóra egyenkint 2,750.000 dollárt, továbbá torpedós czirkálókra, torpedó-naszádokra is jelentékeny összegeket. Az unió-kormány New-York ten-geri erődítésére is sokat költ.

Kereskedelmi hírek.

Dalmát borok Fiumében. A magyar horvát tengeri gőzhajózási társaság hajói s egyéb kisebb vitorlások a legutóbbi időben nagy mennyiségű dalmát borkat szállítottak a fiumei kikötőbe. E borok nagy részét budapesti, kisebb részét pedig bécsi kereskedők vásárolták meg. — A szállítmányok egy része már rendelési helyére jutott.

A magyar általános hitelbank Triesztben. A magyar általános hitelbank mint a „*Bilancia*” írja, tárgyalásokat folytat egy Triesztben létesítendő ricinus olaj gyár ügyében. A hír nagy föltűnést keltett a kikötő városban, azonban alig hiszik annak megvalósulását.

Az olasz bor bevétele Németországba a bizton várható vámkedvezmények életbeléptetése után valószínűleg emelkedni fog jelentőségében. Már is létesülnek czégek, melyek feladataiknak tűzték ki az olasz borok kelendőségét Németországban emelni. Sőt az olasz bor import, dacára még nem szüntettet magas vámoknak, máris emelkedőben van, Mainzban pl. egy újabb alakult kereskedőház, nem várva meg az új, tetemesen alacsonyabb tarifát, már most, naponta nagyobb mennyiségű bort szállít direkt Olaszországból. E bormennyiség, mely után a czég waggononként 2000 márka szállítási s 3000 márka vámilletéket fizet, az ottani vámpinczékben lesz elraktározva.

Irodalom és művészet

Az Athenaeum Kézi Lexikona. A tudományok encziklopédiája különös tekintettel Magyarországra. Szakértői közreműködésével szerkeszti dr. Acsády Ignác. Negyedik füzet. Budapest, 1891. A magyaros jellegű vállalat most megjelent negyedik füzetében véget ért az A betű s megkezdődik a B, melynek anyaga szintén ép oly lelkiismeretes gondal s hazai visznyainkra való különös tekintettel van összeválogatva és szakszerűen feldolgozva, mint az előbbi füzeteké. Egészben a füzet az *Azisa-Bauer* közötti anyagot öleli fel s csaknem két ezerre menő kisebb nagyobb czikkei közül kiváló figyelmet érdemelnek a bankügyekre, Balatonra, a bányatügyekre vonatkozó czikkek. Az igen szépen kiállított füzetet ismét három önnálló melléklet díszíti, ami annál is inkább méltó a félemlítésre, mivel a kiadó vállalat átlag csak két-két mellékletet ígért füzetenkint. Az egyik színes kép a magyar gyalogkatonaságot tünteti fel 8 képből, annak különböző változásaiban 1872-től 1840-ig. Egy másik kettős táblán a fűtési rendszerek vannak feltüntetve. A harmadik melléklet szintén kettős tábla, mely az erdei fák számos rajzát nyújtja. A negyven füzetre szabott vállalat két heti három ives füzetekben jelenik: egy füzet ára 30 kr. Megszerezhető minden könyvkereskedőnél s az Athenaeum kiadóhivatalánál Budapesten. Legczélszerűbb előfizetési mód 10 füzet árának be-küldése.

„A Hét” jubileuma. A budapesti irodalmi börcén, az *Olthon* asztalai mellett, hetek óta emlegetik azt a jubileumot, mely ezen a héten, az iró-nemzedék őszinte öröme, aktualissá vált: a *Hét* századik számának jubileumát. Körülbelül két évvel ezelőtt, 1889 novem-berében, indította meg *Kiss* József az ő

hírek.

tengerészeti hírek.

személyi hírek.

kereskedelmi hírek.

heti lapját s a legelső rózsaszínbe játszó szám, mely a Márkus Emilia arcképének aegise alatt szállt ki a világba, olyan nagy és hízelt érdeklődést keltett ország-szerte, mely szinte páratlan a magyar időszaki irodalomban. A két év alatt, mely azóta lefolyt, a *Hét* nagy munkát végzett: az ország igazi intelligenciájának irodalmi közönségévé lett.

Az utolsó, jubiláris szám terjedelmesebb, mint a többi és szellemesen szellemesebb közleményekkel van telítve. *Jókai* Mór a magyarok bécsi házat ismerteti az ő megkapó, kedves modorában. *Mikszáth* Kálmán egy lealkonyodó napról ír, egy volt miniszterrel, ki lassanként lejárt magától. *Rikosi* Viktor pompás humorral írja le, hogyan csinálják a *Hét*-et. Nincs olvasó, akit ez az ötletes, vidám cikk meg ne kacagtatna.

Van a füzetben számtalan apróság, aktuális cikkek a műtárlatról, a legújabb irodalmi eseményekről, referáda a legújabb színelőadásokról, talányrovat stb. A címlapon egy bájos csoportzat nyolcz igazi beautétt tűntet föl az arisztokrata családok köréből. Ez valószínűleg minden hölgyet érdekel.

A jubiláris számból 3% iv tartalommal jelent meg, mutatványszámot kívánatra mindenkinek küld a *Hét* kiadóhivatala, Erzsébet-kört 6.

M. kir. államvasúti ügyek.

Visszaélések szelvényes menetjegyek használatánál a m. kir. államvasutak vonalain. A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint az utazó közönség kényelmére létesített azon intézményt, hogy a m. kir. posta- és táviratvonalok és egyéb magán elárúsítóknál szelvényes menetjegyek nemcsak az illető elárúsítóhely állomásáról és viszont, hanem a m. kir. államvasutak bármely állomásáról bárhová előre válthatók, egyesek a vasúti bevétel károsítására használták fel olyképen, hogy előre váltott s egymás folytatását képező két szelvényes menetjeggyel egyhuzamosan utaznak. — Mivel ily visszaélések miatt a m. kir. államvasutak nem kívánja az utazó közönséget ama kedvezménytől megfosztani, mely szerint a szelvényes menetjegyek bármely állomásról lá hová előre válthatók, másrészt,

azonban az sem engedhető meg, hogy ezen kedvezmény arra használtassék fel, hogy a díjszabás szerinti menetdíjak csökkentésének érdekében mindazon esetekben, melyekben valamely utas előre váltott s egymás folytatását képező két szelvényes menetjeggyel, vagy az állomáson váltott közönséges és az utazásra szolgáló előre váltott szelvényes menetjeggyel egyhuzamosan utazók a második jegynek a vonatnál való előmutatása alkalmával ép úgy, mint más utánfizetéseknél a kalauz által 60 kr. pótlilleték fog behajtatni.

Keletnémet-osztrák-magyar vasúti kötelek II. része 2 füzete és függelék. Ezenel közhírre teszik hogy a fent megnevezett köteleki díjszabás és függelékén a berlini kir. vasúti igazgatóság állomásaival való forgalomban Berlin állomás részére kitett díjtételek csak Berlin görblízi és sziléziai pályaudvarokra, Boroszló állomás részére foglalt díjtételek pedig csak Boroszló B. F. pályaudvarra érvényesek

Felelős szerkesztő és tulajdonos
Mócs Zsigmond.

Fiumében Walluschnig Antal

raktárában 200 vagy 300 kockát tartalmazó láda 1 frt 50 kr-ért kapható az Aigner F. müzzuschlagi szabadalmazott gyárában készült s már általános kedveltségű

Tűzgyújtó.

Ezen fölülmulhatlan találmánnyal minden papiros, kőolaj vagy más gyúlékony anyag használata nélkül a legkönnyebben és legkisebb költséggel gyújtható meg fa, kőszén, úgy a nyitott tüzhelyen, kályhában vagy takarékos tüzhelyben is, minden tüzveszély nélkül.

Egy kelet-afrikai üzletbe (Madagascar szigetére) kisebb tőkével társ kerestetik. Az üzlet jövedelmezősége minden kétséget kizárólag kimutatható. Bővebb értesítés lapunk szerkesztősége ad.

Hirdetmény.

A Ružić és társa cég által a fiumei vasúti raktárban visszahagyott ingóságok, nevezetesen 2 füzentes pénzszekrény s. a. t. 1892. évi januáris 8-án esetleg 23-án Fiume pályaudvaron d. e. 10 órakor mintegy 1000 frtot tevő követelésünk fedezetére kereskedelmi törvény 306 §a alapján elfognak árvereztetni.

A tárgyak jegyzőke a fiumei forgalmi főnökségnél megtekinthető.

FIUME, 1891. december hóban.

rendel lakásán: Piazza Andrássy
Med. Univ.
DR. RICHTMAN
rögyógyász
A pécsi és budapesti szülészeti klinika volt szakorvosa
d. e. 11-12-ig és d. n. 2-3-ig
Jurman ház 1-em

THE MUTUAL New-Yorki Élethbiztosító Társas.

Tisztán kölcsönösségen alapul. — Részvényesei nincsenek
Alapított 1843.
A világ leggazdagabb és legelőnyösebb életbiztosító-társasága és a legnagyobb biztóságot nyújtja
Összes biztosítéki alap 1891 január 1-én
367 millió forintnál több.
Fenállása óta a társaság a kötvénytulajdonosoknak
760 Millió forintot.
meghaladó összeget fizetett ki, melyből mintegy
210 millió frt csupán nyereseményekre esik.

A kiváló előnyök, melyeket a „MUTUAL”-nál eszközölt biztosítás nyújt, kitérnek a következő kötvénypélda eredményéből: A legrégibb kötvény Amerikában. 3-ik számú kötvény (nem tontina) Hezron A. Johnson. Kiállított 1843. Évi díj: 102 dollár. Kifizetett 1891 biztosított összeg 5000. dollár szaporodás a nyeresemények által 9686

kifizetett összeg 14686 dollár 4%-os kamatos kamatokkal térítették vissza az örökösöknek és azonfelül a társaság teljes 18 éven át nyújtott a biztosítottak folyton szaporodó haláleseti biztosítást.

A „THE MUTUAL” kötvényei 2 év után megtámadhatlanok és 3 év után nem válhatnak érvénytelenné. — Hadi kockákat felette előnyös feltételek mellett (többnyire ingyen) f-gadhatik el. Járadék-biztosítások különösen jutányosak Minden egyéb tekintetben, ugyiszintén ügynökségek elvállására nézre is bővebb felvilágosítással készségesen szolgálnak a Magyarországi vezérigazgatóság-hoz, — BUDAPEST, Bécsi-utca 5

Védelmet nyitott árnyékszékéknél
meghülés, léghuzam és szeg ellen
nyújtanak a legújabb szabadalmazott
árnyékszék ülések
amalyozott öntött vas csészével, automatikus készülék által légmentesen záródva. A már meglévő ülődeszkára minnenütt könnyen alkalmazható és vízbilités nélkül használható.
Ára fényezetlen 9 fényezve 10 frt. Stétküldés átványt mellett. Kivitel szilárd. Kapható csakis a készítő és a szab. birtokosa
WOLFF SOMA
budapesti vasbutor gyári raktárában. Dorottea-u. 2. sz.

Alapított 1858. Kivitel az összes világrészekbe.
József főherceg ő. es. es kir. Fensége udvari szállítója.
Első magyar gép- és tüzelő-szerek gyára, harang- és érc-öntőde.
WALSER FERENCZ
BUDAPEST, VII. kerület, Rottenbiller-utca 66. szám.
készít tüzfecskendőket gőz- és kézerőre minden minőség és nagyságban, kerti fecskendőket, vízfordító kocsikat stb., tüzelő szállító kocsikat, öntöző készülékeket magas nyomású vízvezetékhez, légszecs-fecskendőket (Extintorokat), tüzelő létrákat (a legnagyobb toló létráktól a legkisebb kézi létrákig), tüzelő omnibuszok és tüzelőgépek s er-kocsikat, tüzelő gé- gényeségi felszereléseket, gőzszivattyúkat kútszivattyúkat.
borszivattyúkat, szivattyúkat, bármely célra, Centrifugal-szivattyúkat légnomású pöcze gödör-tisztító készüléket, érczharangokat minden nagyságban (az eddigi előállított leg-nagyobb 9700 kilogram), érczöntvényeket vasutak, gőzhajók és gyárak számára, elvállal teljes vízművek és magán vízvezetéképítését és felszerelését, nyilvános gőz- és kád-fű-dők berendezését, closetek és bármilyen közegészségügyi tárgynak szállítását.
Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve
Levelezés magyar, német, francia olasz, szerb és román nyelven

Budapest, Kerepesi - ut 36. szám.
Min taraktár a kereskedelmi Muzem fiók üzletében Fiumében.
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Sternberg Armin
ÉS TESTVÉRE.
BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 36.
Saját készítményű mindennemű vonós-, verős- fű- és réz-fúvó hangszerek és azok kellekeit és alkatrészeit. Mindennemű hangszerek és zené- nélkü művek javítása és kiharangolása szu- rti pontossággal eszközöltetik.
Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.
Budapest, Kerepesi - ut 36. szám.

BATTARA P kő- és könyvnyomdája Fiumében.

Egy évre
Félévre
Negyedévre
2 óra
Külföldre 1

Fölh

A legk

főállásán

éri meg la

Tengeré

kereskedel

rapodása

új évtized

Gondul

gyarten

tengeri

az ezzel k

lapunk ke

az olvasó

A m

A mag

forgalmi

forgalom

csaknem e

a be- és

jel is foly

A fium

tása az 1

a „fiume

hajójavitó

tási berem

70.000 fo

ben a vill

Fium

A rendfőtar

irata gróf

(A

Az 1848

tás és nagy

tak el a kif

kosság az e

ben ez időt

tott, s a m

mindaddig

váz a szer

közül a vár

rongyos és

jai az idős

ma is élénk

zetében élne

A nélkül

rosban lefoly

letesebb tárg

rendkívül é

mányt mut

ségnek.

Az egyik

ra fontos m

hat a fium

megvilágítá

uralkodott

nos kormán